

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLOM.

N:o 7.

Lund Juli.

1843

I. Original-Afhandlingar.

1. *Synopsis Caricum distigmaticarum, spicis sexu distinctis, in Scandinavia lectarum; Auctore E. Fries.*

Ob defectum speciminum authenticorum specierum a p. d. Dreyer propositarum sub redactione Nov. Mant. III plurimas formas indeterminatas de industria reliqui. Illo opusculo vix absoluto ab optimo J. Vahllo completam specierum Dreyeri recepi collectionem, qua ad hæc studia redire cogebat. Quamquam plura adhuc observanda restant, harum specierum Prodro-mi instar præfestine debui tradere synopsis specierum nostrarum, ut *jam-hoc anno* Botanici nostrates observent, quo subsidia nostra pro inchoata monographia aucta speramus. Præter speciës Suecicas addo etiam Ferröenses et Islandicas; Grönlandicas vero utpole Americanas excludo. Fere omnes, quæ restant species pro Herb. Normali X vel hoc anno collectæ sunt, vel pollicitæ. In speciebus vastorum et difficilium generum distinguendis maxime necesse nobis videtur, ut vel larga speciminum messe distributa figantur vel saltim icone illustrentur; meræ diagnoses plerisque in caput mortuum abeunt. Ill Kunzeo, amico antiquissimo, omnium quoque misi specimina, ut in classica ipsius Caricographia iconibus forsân illustrentur. Magnus specierum numerus plerosque terreat, novas vero plurimas *primi ordinis* censeo.

De characterum, vulgo laudatorum, varietate jam in Novitiarum Mantissa disserui et facile addem, characterem e fructus nervis typice quidem esse magni momenti, sed in praxi sæpe fallacem. Non modo e maturitatis gradu variat, sed etiam fructus siccitate variant nervosi et enerves. In speciminibus Dreye-

rianis *C. hyperboreæ* æquidem video plura fructibus nervosis e. s. p. His rebus coactus fui ad vegetationis rationes, magis essentielles & constantes, licet vulgo neglectas, abire. Sic v. e. utrum radix vere cæspitosa vel stolonifera, est differentia perpetua, modò attenditur ad innovationis indolem, nam stoloniferæ, ut *C. vulgaris*, utique in cæspitem condensari possunt, stolones tamen semper edunt. Cæspitosæ genuinæ autem stolonibus prorsus carent & innovationes ex nodis infimis semper erectæ, quare hæ in altum crescunt centripetæ, cum stoloniferæ horizontaliter dilatantur aut centrifugæ evadunt.

Alia memorabilis differentia posita est in culmi pede; hic vel cingitur vaginis aphyllis (*Aphyllopodæ*) vel vaginis omnibus foliiferis imis licet emarcidis (*Phyllopodæ*). Quanti momenti hæc differentia est, collatis *C. stricta* & *C. acuta*, *C. cæspitosa* & *C. vulgari*, facile videbis. Ex hac nota subdivisionem primariam sumo, cum multis aliis differentiis suffulciatur; vaginæ aphyllopodium semper simul plus minus fibrilliferæ. Phyllopodas, quæ majorem numerum constituunt, iterum subdivido e foliis siccitate margine revolutis aut involutis, nota constans maxime & facile, modo specimina non mox comprimuntur, semper palpabilis. Foliis involutis præsentibus folia ima emarcidansum fasciculum formant, bracteæ semper subspathaceæ evadunt, spicas virgineas arrectas amplectentes. — Ne modo transcribam definitiones Novitiarum, ad generis communem expositionem accommodatas, hoc loco alia ratione excepi differentias, vegetationis in fronte collocans.

Hanc dispositionem & tutam & facilem pro specierum examine fingo, at nos non fugit duplicem illam seriem, *Arcticarum* nempe & *temperatiorum*, esse magis naturalem. Sic *Carex maritima* per *C. cryptocarpam* & *salinam* ombino descendit ad *C. subspathaceam*; *C. cryptocarpa* per *C. hæmatolepidem* & *hyperboream* in *C. saxatilem*. Singulares profecto sunt squamæ in Arcticis elongatæ & perigynia apice obtusa nec producta, qua duplici ratione squamæ perigynia virginea obtegunt, ut a frigore arceant. Sed ut climata sine limite in se invicem transeunt, sic etiam istæ differentiæ.

* *Aphyllopodæ* s. culmi fertiles basi vaginis aphyllis, fissis plus minus fibrillosis, cinctæ.

1. *C. maritima* (Fl. Dan. t. 703) stolonifera, culmo acutangulo foliato, vaginis imis aphyllis tenuè fibrillosis, foliis bracteisque planis, spicis exserte pedunculatis, femineis pendulis, fructibus obovatis nervosis, squama scariosa (pallida) valide (tri) nervosa obtectis, nervo in aristam longissimam serrulatam producto. H. N. VI.

Secus oceanum a Finmarkia ad Gothoburgum.

2. *C. Lyngbyei* (Fl. Dan. t. 1888), stolonifera, culmo acutangulo foliato, vaginis imis aphyllis fibrillosis, foliis bracteisque planis, spicis exserte pedunculatis, femineis pendulis, fructibus obovatis costatis, squama fusca obtectis, nervo in aristam longissimam serrulatam producto. In Färöis *Lyngby!* — Cfr. *C. salinam cuspidatam*.

Simillima sq., sed priori magis affinis, diversa modo herba obscure viridi, nec lutescente, squamis atrofuscis, fructu costato.

3. *C. cryptocarpa* (C. A. Meyer! Cyp. Nov. t. 14), caespitosa, culmo acutangulo foliato, vaginis imis aphyllis fibrillosis, foliis planis siccitate margine revolutis, spicis omnibus exserte pedunculatis, femineis pendulis, fructibus obovato-oblongis squama ovata subacuta integerrima obtectis. *C. filipendula Dreyer!* *Car. boreal.* p. 464.

In Islandia communis; adsuntque in Herb. Schumacheri specimen e Norvegia: *Dreyer!*

Est species in arcticis Americæ et Asiæ pervulgata, nec dubie Floræ Scandinaviæ sensu strictiori vindicanda. Radicem maxime stoloniferam dicit *Dreyer*; inter viginti e variis terris quæ possideo specimen, unicum modo trunco radicali excellit completo. Ex hoc certissime est caespitosa, in altum modo crescens, nec stolonifera. Quædam specimen a C. A. Meyer oblata squamis obtusis gaudent, alia vero ex Sitcha et Unalasca ab eodem acutis fere cuspidatis. Hæc nullo modo differunt ab Islandicis et Grönlandicis, nisi spicis fuscis, quæ in illis subferrugineæ. — *C. capillipes Drey.* l. c. p. 468 mihi varietas cum *C. acuta personata* analoga.

4. *C. spiculosa* (n. sp.), caespitosa, culmo acutangulo inferne foliato, vaginis eximie fibrillosis imis aphyllis, foliis angustis præ-

longis planis flaccidis, spicis omnibus exserte pedunculatis gracilibus strictis, fructibus obovato-oblongis nervosis deciduis squama lanceolata brevioribus, nervo in aristam longissimam serrato-ciliatam producto.

In Finmarkiâ Rossica. Nylander.

Præcedentes cum sq. eximie connectit, proxime vero accedit ad *C. macrochatam* C. A. Meyer! hæc vero multo laxior, culmoque apice spicisque (superiori sessili) *C. acutæ* instar cernuis, squama fructu angustato breviori conspicue differt.

5. *C. stricta* (Gooden. Linn. Soc. Transact. II. p. 196), cæspitosa, culmo acutangulo subnudo, vaginis eximie fibrillosis imis aphyllis carinatis basi trigono, foliis canaliculatis bracteisque strictis, spicis sessilibus arrectis, fructibus pedicellatis compressis nervosis deciduis squamam muticam æquantibus superantibusve.

— *elatior*, spicis elongatis cylindricis, masculis pluribus nigris. *Herb. N. VIII.*

— *humilis*, spicis curtis ovalibus obesis, mascula solitaria clavata straminea.

In Suecia admodum raro, vulgo in *C. acuta fluviatili* quæsita, ad ripas (nec umquam in pratis) obvia; in borealibus prorsus desideratur; *humilis*, vix spithamæa, valde memorabilis, sed hoc vere primum parcius legimus.

In forma optime evoluta fructus receptacula in spiram contiguam confluunt, qualem in alia non vidi; in macris vero formis discreta sunt. Pes e squamis carinatis trifariam imbricatis hanc ab omnibus distinguit. — Si hæc rarissima Linnæo innotuerit absque dubio *C. acutæ rufæ* subsumsit; monente filio impossibile est Linnæum hanc apud nos semper fere spiculis masculis pluribus ornatam a sua *C. acuta* distinxisse. Graviter certe errant, qui in hac *C. cæspitosam* L. quærunt! Nullus Suecorum hoc effatum refutatione dignum censuit, sed ut *curiosum* modo notatur in hoc Diario 1840.

6. *C. caespitosa* (Linn. Spec. p. 1388. Cfr. descr. Fl. Suec. et Fr. Nov. Mant. III), caespitosa, culmo acutangulo, vaginis plurimis aphyllis teretibus subfibrillosis, suprema foliifera, foliis supra bicarinatis flaccidis siccitate revolutis, bracteis angustissimis obliteratisve, spicis terminalibus sessilibus, fructibus ses-

silibus utrinque gibbis subnervibus deciduis squamam muticam æquantibus superantibusve. *Herb. N. VIII.*

— *retorta*, flaccida, spicis gracillimis subpendulis rarifloris, squamis subulatis. *Herb. N. X.* (*C. acutæ personatæ* analogæ).

In pratis Sueciæ uliginosis ubique vastos et grate virides cæspites l. potius tumulos efficit.

Habitus semper idem, sed squamæ et capsulæ variant. Illæ nunc obtusissimæ, fructu duplo breviores, nunc, in *retorta*, fere subulati fructum superantes. Fructus variant globosi, nervosi, vulgo autem enerves, typice glabri, sed sæpe pube l. pruina adpersi. Ceterum in hac, ut *C. stricta* et *prolixa*, fructus frequenter abortantur. Folia subtilis bicanaliculata siccitate revoluta.

Hanc genuinam esse *C. cæspitosam* Linn. nullus umquam in Suecia dubitavit, nullus umquam, qui prata uliginosa Sueciæ, in quibus *C. stricta* semper deest, per horæ spatium lustravit, dubitat. *C. strictam* omnes discipuli Linnæani *C. acutæ* non potuerunt non subsumere; *C. vulgarem* ad *C. acutam* quoque retulerunt, et *C. cæspitosam* ab his clare distinxerunt v. c. *Liljeblad Sv. Fl.* — Hæc est *C. cæspitosa* Sv. Bot. — Wahl. *Caricogr., Fl. Ups., Suec.* — Et licet Recentiores Sueci *C. vulgarem*, fide Auctorum exterorum, huc retulerint, semper *C. cæspitosam* l. s. pacificam pro genuina habuerunt, cfr. *Læstæd., Hartm.*; nos jam ante plura lustra sec. Linnæum *C. vulgarem* ut *C. acutæ* subspeciem distinximus. Inter synonyma exotica *C. tenuis* Schum. antiquissimum et optimum est; nulla vero adest ratio rejiciendi Linnæanum aptissimum certissimumque.

Exstat in Suecia occidentali *Carex* simillima, quam ulterius observandam (forte *C. tricostata* pratensis) in præsentī distinguere non debeo, licet stolonibus et bracteis foliaceis conspicue distincta. Hanc iconem *C. cæspitosæ* Good. exhibere fingo, nam *C. cæspitosa* Good. certe etiam complectitur Linnæanam in *Anglia boreali!* saltim vulgarem et *C. vulgarem* Goodenough *C. acutæ* expressis verbis subsumsit.

** Phyllopodæ, seu culmi fertiles vaginis omnibus foliiferis excepti; *folia* ima emarcida, superiora bractæque foliaceæ, *siccitate margine revoluta.*

7. *C. prolixa* (Fr. Nov. Mant. III. p. 150), cæspitosa, culmo acutangulo foliato, vaginis omnibus foliiferis e fibrillosis, foliis bracteisque latis planis margine deflexis flaccidis, spicis

subpendulis, fructibus stipitatis ovato-conicis teretibus deciduis, squama subulato-cuspidata conspicue brevioribus. *Herb. N. X.*

— *protensa*, spicis pedunculatis longissimis pendulis, fructibus remotis quaternatim verticillatis.

Ad fluvios Sueciæ. Pro *Herb. Norm.* hoc vere circa Upsaliam collegi.

Speciosissima nostratum, habitu et vegetationis indole *C. strictæ* proxima (vaginæ hornotinæ quoque subfibrillosæ), sed *C. acutæ* offert characteres. Ab hac vero differt truncato vastissime cæspitoso, stolonum defectu absoluto, vaginis hornotinis fibrillosis, fructu elongato tereti acuto enervi l. demum (siccitate) costato deciduo, squamis duplo longioribus cuspidatis vulgo purpurascenti-atris.

8. *C. acuta* (Linn. *Spec.* 2 p. 1388 pr. p.), stolonifera, culmo acutangulo foliato, vaginis omnibus foliiferis efibrillosis, foliis bracteisque planis flaccidis margine deflexis, siccitate revolutis, spicis subcernuis, fructibus stipitatis ovatis inflatis nervosis persistentibus squamam muticam subæquantibus. *Herb. N. VIII.*

— *fluvialis*, humilior, stricta, spicis sessilibus erectis, squamis fructu brevioribus. *H. N. IX.*

— *personata*, gracilis, laxa, spicis gracillimis basi rarifloris, at numquam verticillatis. *H. N. VIII.*

Ubique ad aquas et ripas; v. *personata*, vulgari duplo altior, culmo lævi in paludibus fluctuantibus Blekingiæ; humilis, culmo scabro in stagnis Upsaliæ.

Statura mire variat; interdum locis siccis obesa, vix spithamæa, a *C. vulgari* toto coelo diversa. Fructus nobis constanter, si fertiles, nervosi, inflato-lenticulares, nec teretes. *C. acuta* fructu conico-attenuato tereti enervi, ad præcedentem forte spectat. In palude Läbyensi Upsaliæ copiosa, sed nondum plene matura.

9. *C. tricostata* (Fr. *Nov. Mant.* III. p. 152), stolonifera, culmo acutangulo foliato, vaginis omnibus foliiferis efibrillosis, foliis bracteisque angustis planis flaccidis siccitate margine revolutis, spicis erectis sessilibus, fructibus stipitatis ventricosis siccitate collabentibus *carinato-tricostatis*, squamam ovatam obtusam conspicue superantibus. *Herb. Norm. X.*

— *fluvicola*, elatior, culmo apice bracteisque laxis subpendulis.

— *praticola*, humilis, culmo cum foliis bracteisque erectis. Huc forte spectat *C. cæspitosæ* icon apud Good. Cfr. sub. n. 6.

Major et laxior ad fluvios, minor et strictior in graminosis humidis. Etiam hanc Upsaliæ legi; primus rite distinxit Indebetou ad Norrköping.

A *C. acuta fluviatili* hæc tota facie recedit ad *C. vulgarem*, a qua vero mox foliis siccitate revolutis distincta. Cfr. l. c.

10. *C. hyperborea* (Drey.! Car. bor. p. 461), stolonifera, culmo acutangulo basi foliato, vaginis omnibus (?) foliiferis effrilliosis, foliis erectis planis siccitate margine revolutis, cum bracteis spicisque arrectis, spicis femineis subpedunculatis, fructibus obovatis compressis utrinque acutis subnervosis, squama ovata fusca brevioribus.

In Lappenia Tornensi!, Färöis, Islandia! (Grönlandia!)

Collatis copiosis speciminibus Grönlandicis cum Islandicis et Lapponicis hanc a *C. saxatili inferalpina* distinctam agnosco, (fructus vidi distincte nervosos), jam habitu spicæ fuscescente facile recognitam. Folia erecta sed haud admodum rigida, prælonga, angusta, plana. Spicarum pedunculus non accidentalis est (quod patet e spicis basi haud attenuatis!); squamæ variant acutæ et obtusæ.

C. hæmatolepis Drey.! l. c. p. 462 (e Grönlandia! modo) *C. rigidæ* similis quoque est, at præcedentem cum *C. cryptocarpa* omnino consociat, ut hæc *C. sativam* cum *C. Lyubyei*. Ex his facile liquet distributionem in *Arcticas* et *Temperatas* magis esse naturalem. Addi posset squamas arcticarum, exclusa alpina *C. rigida*, fuscescere, temperatorum nigrescere.

11. *C. rigida* (Good. Transact. Linn. Soc. II.), stolonifera, culmo firmo rigido acutangulo basi foliato, foliis latis planis carinatis rigidis, margine recurvis siccitate revolutis, spicis arrectis, fructibus oblongis subcarinato-triquetris enervibus squamam oblongam obtusam æquantibus brevioribusve.

— *inferalpina*, elatior, foliis bracteisque prælongis erectis, spicis inferioribus pedunculatis clavatis. *Herb. Norm. IX.*

— *saxatilis*, media, foliis excurvis, bracteis foliaceis, spicis oblongis subsessilibus, ima subpedunculata.

— *frigida*, pumila, bracteis auriculato-cuspidatis, spicis sessilibus, squamis fructum semper obtegentibus. *Herb. Norm. VIII.*

A paludibus inferalpinis ad summa alpium cacumina hæseriem contiguam efficiunt.

12. *C. turfosa* (n. sp.), stolonifera, culmo rigido gracili acutangulo basi foliato, *vaginis omnibus foliiferis fibrillosis*, foliis strictis canaliculato-compressis late carinatis, margine plano siccitate excurvo, spicis gracilibus arrectis, fructibus pedicellatis adpressis ovatis acutis lævibus extus gibbis squamam superantibus. *Herb. Norm. X.*

In paludibus turfosis cum *C. limosa*, *chordorhiza*, *Heleo-nasti* etc. Copiosissime in palude Läbyensi prope Upsaliam a me observata.

Species distinctissima cum nulla alia facile comparanda. Adest sæpe pedunculus elongatus e vagina summa more *C. vulgaris*, sed rigiditas *C. strictæ*. Culmi solitarii, apice sæpe incurvi, stolonibus longis. — Est sine dubio hæc de qua Dreyer (Car. bor. p. 458) loquitur ut speciem ad *C. cæspitosam*, *acutam* et *strictam* accedentem, a singula vero distinctissimam.

C. turfosa Gmel. est nomen obscurum et obsoletum, quare alii plantæ imponere liceat.

*** *Polyphyllopodæ*, vaginis culmi omnibus foliiferis e fibrillosis; *foliis* imis emarcidis densi fasciculi l. coronæ instar culmum cingentibus, superioribus bracteisque (junioribus spathæ instar spicas amplectentibus) *siccitate margine involutis*. Spicæ semper arrectæ.

13. *C. aquatilis* (Wahl. Lapp. p. 246), stolonifera, culmo obtusangulo lævi foliato, vaginis omnibus foliiferis e fibrillosis, foliis angustis margine incurvis, siccitate involutis, bracteis spathaceis ima amplexicauli, fructibus subrotundis compressis enervibus squama obtusa longioribus acutave latioribus.

C. anguillata Drey. Car. bor. p. 454; exacte hunc lusum a C. F. Nyman Holmiæ lectum accepi.

— *cuspidata*, elatior, foliis explanatis, squamis cuspidatis, fructibus majoribus.

— *salina*, humilis, obesa, foliis involutis, fructibus prioris.
C. salina Wahl. *Caricogr.* — *C. salina* β Wahl. *Lapp. p.* 246.

Ad aquas Sueciæ borealis copiose, mediæ et austro-occidentalis in maritimis raro.

Capsulæ duplici forma occurrunt, præter descriptas aliæ conspicue majores ovatæ haud prorsus enerves, saltim nervo medio conspicuo. An capsulæ minores abortivæ?

14. *C. epigejos*, stolonifera, culmo inferne foliato obtusangulo lævi, superne acutangulo (subinde scabro), vaginis omnibus foliiferis e fibrillosis, foliis bracteisque, ima vaginante, planis, spica mascula solitaria, basi subfeminea, fructibus ovatis enervibus squamam oblongam obtusam superantibus. *Herb. Norm. X.*

C. aquatilis β *epigejos* *Læst. Act. Holm.* 1822. p. 339. *Hartm. Scand., Wahl. Suec. etc.*

C. aquatilis. *Hook. Brit.* 4. p. 336.

In alpestribus Lapponiæ, Norvegiæ.

Formam *epigejos*, nostratibus notissimam, in Nov. Mant. III ut subspeciem modo proposui, jam vero distinguo collatis formis e diversissimis arcticis terris, etiam iis in quibus *C. aquatilis* deest. Semper definita manet, interdum *C. vulgari* et *C. saxatili* æque accedens. — *C. stans* Drey. *Car. boreal.* p. 458 e descriptione huc plene pertinet, verum specimina ejusdem a me visa spicis atris, squamis fructum obtegentibus, *C. saxatilem* omnino referunt. In genuina culmi basi denso fasciculo foliorum emarcidorum, *vaginis ferrugineis* cinguntur.

15. *C. vulgaris* (Fr. — Cfr. Nov. Mant. III. p. 153), stolonifera, culmo acutangulo scabro basi foliato, vaginis omnibus foliiferis e fibrillosis, foliis concavis ecarinatis bracteisque primo subspathaceis siccitate involutis, spicis cylindricis, fructibus ellipticis epunctatis nervosis extus gibbis squamam obtusam muticam conspicue superantibus. *Herb. Norm. VIII.*

— *tornata*, elatior, foliis explanatis, spicis compactis.

* *juncella*, tenella, foliis tenuissimis longissimis convolutis filiformibus. *Herb. N. X.* *C. cæspitosa nardifolia* *Læst.*

Ubique vulgatissima, sed perperam limitata, et cum squ., n. 12, 6 etc. commutata (*C. cæspitosa* tum Linnæi, quum Goo-

denoughii alienæ sunt), et in plures species divulsa. Sic forma vulgaris Gayo est *C. Goodenoughii*, forma *juncella* *C. acuta* *nardifolia* e. s. p. *Hæc*, quæ nunc pro *C. aquatili* v. *nardi-folia* vulgo venditur, manifeste non est primaria *Wahlenbergii*.

16. *C. elyroides* (n. sp.), stolonifera, culmo acutangulo sublævi basi foliato, vaginis omnibus foliiferis efibrillosis, foliis bracteisque subspathaceis latis planis, spicis clavatis, fructibus obovatis compressis enervibus (?) elevato-punctatis, margine scabris, squama sublanceolata atra obtusa mucronatave obtectis. *Herb. Norm. X.*

Ad litora maris occidentalis Hallandiæ inundata olim legi; nuper in ripa fluvii Upsaliensis infra molendinam Ulva mixta cum *C. acuta* et *vulgari*, ab utraque constanter diversa.

Hæc pro *C. vulgari* et *C. salina* vulgo sumta species plurimis notis convenit cum *C. reducta* Drej. et Grönlandia, ut e descriptione identicas finxerim. Iterum iterumque mihi lustranti specimina hujus authentica distinguendæ nunc videntur. *C. reducta*, ut jam nomen indicat, est stirps maxime diminuta et supina, inter *C. vulgarem* et *subspathaceam* media, squamæ nervo lato virescente. Nostra toto habitu recedit, media quasi inter *C. rigidam* et *salinam*, squamis longioribus aterrimis, nervo angustissimo purpurascente. Jam ante 20 annos misit Cel. Nolte inscriptam "*Carex—?, cæspitosa ist es nichts!*" Herba enim hujus, sed squamæ et fructus ad arcticam seriem ducunt. — Ob capsulas, more elytrorum variorum Coleopterorum, sub lente subtiliter elevato-punctatas, elyroidem dixi. — Culmi semper solitarie degunt. Scabrities in margine fructus ejusdem indolis ac *C. glaucæ*.

17. *C. salina* (Auctt. pr. p.), stolonifera, culmo acutangulo scabro inferne foliato, vaginis omnibus foliiferis efibrillosis, foliis planis, bracteis subvaginantibus, spicis spissis pedunculatis, fructu obovato-subrotundo compresso nervoso squama oblonga fusca obtusa mutica mucronatave obtecto. *Herb. Norm. VIII.*

—? *cuspidata*, latior, mollior, squamis cuspidatis. — *C. cuspidata* *Wahl. Caric.* — *C. salina* *Schk. Willd.*

Ad mare occidentale a Finmarkia ad Hallandiam.

Vix exstat titulus, ne quidem *C. cæspitosæ*, magis ambiguus, quam *C. salina*. Primitivam ad *C. aquatilem* cum Læstadio ex omni descriptione referam. Jam *Schkuhr*

cum *C. cuspidata* Wahlenb. commutabat, e quo tempore hæc vulgo pro *C. salina* sumta, illustr. inventor quoque suam in Fl. Lapp. cum hæc conjunxit. Cel. Hærtman, *C. subspathaceam* ad *C. salinam* genuinam ducit. — Sub *C. cuspidatæ* demum nomine veniunt formæ valde recedentes ut alias pro formis pumilis *C. cryptocarpæ*, alias pro *C. maritimæ* sumeres. Habemus sub hoc nomine specimina a Blyttio nervo excurrente aristato serrato! quæ *C. lineolæ* C. A. Meyer! plene respondent. An distinguendæ sint, in natura observantes dijudicent. Formam *submuticam* pro speciei typo sumimus.

18. *C. subspathacea* (Fl. Dan. t. 1530), stolonifera, *culmo obtusangulo lævi foliato*, vaginis omnibus foliiferis e fibrillis, foliis planis siccitateve involutis, spica mascula solitaria, *bracteis basi dilatatis spathaceis* nervosis, squamis convexis muticis mucronatisve basi amplexantibus fructos ellipticos convexo-planos enerves excedentes, rostro brevi subemarginato.

— *planifolia*, foliis planis, spicis elongatis subpedunculatis. Drey. l. c. Kunz. Car. T. 24.

— *nardifolia*, foliis convoluto-filiformibus, spicis abbreviatis sessilibus. Wahlenb. Willd. C. Hoppnerii Hook. Fl. Am. boreal. t. 220.

Ad litora maris glacialis copiose, in alpes maritimas ascendens locis irriguis.

Tenerrima nostratum, a priori bene diversa. *C. vulgaris juncella*, nunc vulgo pro *C. nardifolia* sumta, a primaria luculenter differt. Nervus squamarum latus viridis carinatus, ut in *C. reducta* Drey. (non in *C. elytride*), sed in *C. subspathacea* ut vulgo quoque in *C. maritima* marginatus, hinc squamæ dicuntur trinerves.

Sequuntur *C. rufina* Dreyer! (eximia species e Grönlandia) et *C. bicolor* Allion., spica terminali androgyna, basi mascula, a præcedentibus distinctissimæ et facile recognoscendæ. Addere vero juvabit observationem memorabilem, *Car. ursinam* Dewey, Hook. Fl. Bor. Am. t. 210. Drey., l. c. p. 439. omnino esse *C. bicolorum* spicis lateralibus abortivis! Species characteribus nimis eximiis, ut *C. ursina*, semper suspectæ.

Cum præcedentibus commutari facile possunt sequentes typice *tristigmaticæ*, sed distylæ variæ:

a. *C. paludosa*. = *C. æmulans* Drey.! Scell. hujus status singularis.

b. *C. glauca*. Maxime memorabilem hujus varietatem (?) habeo non modo distigmaticam, sed spicis simul subsessilibus erectis.

c. *C. stylosa* C. A. Meyer! *C. nigrifera* Drey.! l. c. Vix dubie in Lapponia adest! Habitus prorsus *C. cæspitosa*, vaginæ fibrillosæ. In *C. cæspitosa* capsulæ stylo pariter vulgo rostratæ.

Multas micrologicas vulgo laudatas notas e rostro fructus, ore integro emarginatove e. s. p. in hac synopsi omisi, cum parum palpabiles, sæpe ambigui (unde Auctores admodum variant) et specie ipsa rite explorata aliquantulum pollent. Etiam nervositas fructus sæpe difficilis est, in siccis sæpe anceps et conspicuus, ubi in vivis deesse videtur. Characteres e vegetationis rationibus sumtis longe magis et essentielles et palpabiles fingo. Fulcrum pedunculorum quoad formam non vilipendendum, in n. 1—4 semper est ochrea integra, in n. 5 bractea lata amplexicaulis, in n. 6 bracteæ duæ non amplectentes e. s. p., sed in spicis sessilibus hoc fulcrum a squamis, a quarum metamorphosi ortum, discerni nequit. Sed alia vice plenius pergam.

Ad conspectum facilitandum addere juvabit dispositionem e squamis:

A. Squamæ fructum obtegentes omnino l. obvolutæ:

Cryptocarpæ.

1. *C. maritima.*
2. *C. Lyngbyei.*
3. *C. spiculosa.*
4. *C. cryptocarpa.*
(*C. hæmatolepis*).
5. *C. hyperborea.*
6. *C. saxatilis.*
7. *C. elytroides.*
8. *C. salina.*
9. *C. subspathacea.*

B. Squamæ fructu breviores angustioresve addressæ: *Phanerocarpæ.*

1. *C. proluxa.*
2. *C. acuta.*
3. *C. tricostata.*
4. *C. aquatilis.*
5. *C. stricta.*
6. *C. cæspitosa.*
7. *C. turfosa.*
8. *C. epigejos.*
9. *C. vulgaris.*
10. *C. bicolor.*

Speciebus numerosis Caricum, quibus Flora Scandinaviæ recentius aucta, ut centuriam jam excedant, addenda sequens vulgo, ut videtur, pro *C. Öderi* sumta:

C. lepidocarpa Tausch: spica mascula solitaria longe exserta trigona, femineis 2—3 subglobosis confertis, bracteis erecto-patentibus, stigm. 3, fructibus trigono-ellipsoideis inflatis nervosis squama ovata longioribus, rostro incurvo patienti-bidentato, culmo triquetro, foliis angustis. — *Kunze Car. t. 13 fig. 2* ubi plena expositio.

Ad litora lacus Håknasjön prope pagum Håknaböke in Par. Femsjö Smolandiaë occid. pro *C. Öderi* var. a me olim sumta.

C. Öderi humilior est, foliis latioribus rigidioribus, bracteis patiento-refractis, rostro recto margine scabro in dentes rectos fisso.

2. *Notis öfver tveene bestämda analoga former af Carices spica androgyna composita spiculis basi masculis;*

af E. Fries.

Redan för trettio år sedan fann jag vid Älmås, en af de intressantaste och Carexrikaste punkter i den torftiga Femsjöfloran, en spädare form, med grönhvita ax af *C. leporina*, som sedermera skildes i Fl. Dan. under namn af *C. argyroglochium*, ehuru dess identitet med *C. leporina* icke kan betvivlas, hvarföre den ock af mig i *Stirp. Agr. Femsjonensis* dermed förenades. — Wimmer upgifver i sin förträffliga Schlesiska flora, att *C. Brizoides* Linné icke är annat än en dylik albinos-varietet af *C. Schreberi*, och en dylik gracilare blek form af *C. lagopina* antog Hornemann för *C. microstachya*, som af Dreyer riktigt återförts till sin stamart. Att *Carex canescens* äfven förekommer med brunaktiga ax har länge varit bekant; denna är säkert *C. Gebhardi* Hoppe (nec Schkuhr); *C. Gebhardi* Hartm. åter är väl skild från *C. canescens* och en brun form af vår *C. vitilis*. I Nov. Mant. III. anmärkte jag, att *C. glareosa*, från Bottniska viken, vanligen erhålles (= *C. heleonastes* Liljeb.) hvitaktig, men från Fin-

marken brun d. v. s. den äkta *C. glareosa* Wahlenb. Dersammastädes beskref jag en brun form af *C. stellulata*; efter Langs noggranna granskning af *C. Grypos* Schkuhr är denna just en dylik brun form af *C. stellulata*. På ett torrt solöppet ställe vid Femsjö fans äfven en brunaktig form af *C. remota*; den var lågvext, styf; — om den fått eget namn är mig icke med säkerhet bekant. Under mina utflygter efter *Carices* denna vår träffades i Läbyträsk en albinos-tufva af *C. heleonastes* och huru jag skulle kunna skilja den från *Carex tenuiflora* är mig icke ännu klart. Efter denna erfarenhet tvekar jag icke antaga att, *in potestate* åtminstone, samtliga arterne förekomma under dessa båda bestämda och till utseendet afvikande former. Då utböjda småax eller frukter äro just något karakteristiskt för alla albinosvarieteterna, utom en större spenslighet och vekhet i alla delar, mera utdraget strå, otydligare nerver o. s. v., rinner mig i sinnet, att *C. Bönnighausiana* möjligen är en dylik albinos-form af *C. elongata*. Det fullkomligt säkra är, att jag i vår vid Quarnbo samlat exemplar af *C. elongata* med de nedra axen gytttrade och bladigt skärm, blekt hvitaktiga själl och omogna nervlösa frukter, så lika *C. Bönnighausiana*, att jag icke finner ringaste skillnad, utom den lägre vexten. *C. norvegica* och *C. loliacea* äro de enda som jag icke känner under dessa båda former, men de böra eftersökas. Jag bör härvid likväl fästa upmärksamheten deruppå, att en del exemplar af *C. canescens* firma visa den mest förvånande likhet, om man abstraherar färgen, med *C. norvegica*. Här är likväl varsamhet nödig; jag skiljer därför imellan dem som bevisligen och säkert äro *identiska* — och dem som ännu endast kunna betraktas som analoga.

Vi hafva redan anmärkt, att dessa analoga former icke blott skilja sig genom färgen, utan ock genom andra karakterer som återkomma hos de motsvarande. Albinos-varieteterna synas förekomma mest på kallare, för solljuset mindre öppna lokaliteter. Det märkvärdiga är, att dessa former äro bestämda, icke direkt öfvergående uti hvarandra, utan i likhet med *Orchis sambucina rubra* och *flava*. *Atriplex hortensis viridis* och *rubra*,

flera *Polygonum*-former, ehuru vexande bland hvarandra, antingen tillhöra den ena ytterligheten eller den andra. Äfven inom de öfrige *Carex*-grupperne visa sig dylika analoga former, som för sin inbördes motsvarighet måste förenas, f. e. bland *Acutæ*: en med gulaktig och en med blåaktig vext, en med grönaktiga och en med soffärgade frukter o. s. v.

Denna idé, om dubbla bestämda former, som uppträda analoga hos alla förvanta arter af samma grupp, anser jag af högsta vikt. Jag har framvisat dessa i flera polymorfa släkten bland *Salices*, *Polygona*, *Viola*. Jemför Nov. Mant. III. p. 119. Endast genom dessas riktiga urskiljande är det möjligt utreda de verkliga arterne. Nybörjaren, som endast fäster sid vid yttre utseendet, sammanblandar alltid de analoga formerne af skiljda arter, och åtskiljer de sammanhörande.

Till närmare pröfning af dessa arters sammanhang lemna vi här en schematisk öfversigt af de båda formerne; för en del arter synes likväl den bruna, för andra den hvita formen vara typisk! Den atypiska utmärkes med kursiv stil:

1. *C. Brizoides* L. albinos-form af *C. Schreberi*.
2. *C. argyroglochin* Horn. — — — *C. leporina*.
3. *C. microstachya* Horn. (nec Ehrh.) — *C. lagopina*.
4. *C. Heleonastes* Liljebl. -- — — *C. glareosa*.
5. *C. Bönnighausiana* analog med *C. elongata*.
6. *C. canescens* albinos-form af *C. Gebhardi* Hopp.
7. *C. vitilis* *) — — — *C. Gebhardi* Hartm.
8. *C. stellulata* — — — *C. grypos* Schk.
9. *C. tenuiflora* W. analog med *C. heleonastes*.
10. *C. canescens firma* analog med *C. norvegica*.

För den brunaktiga formen af *C. remota* känna vi intet synonym och någon analog af *C. loliacea* är oss icke bekant.

*) Genom skriffel citeras till denna i Nov. Mant. III. *C. salina* Bong. i stället för *glareosa* (två namn som jag vanligen förväxlar fast ej vexterna); i anmärkningen nedanför står riktigt *C. glareosa*. Äfven anhåller jag få rätta ett annat skriffel af Hunneberg för Mösseberg som vextställe för *Orobanche Cirsii*.

II. Anmälan.

Plan till Aktie-teckning för erhållande af torkade Vexter, Frön och Conchylier från Södra Europa.

Naturalhistoriens och hortikulturens idkare och vänner inbjudas härmed vördsamt till tecknande af aktie-bidrag för en resa, som undertecknad, till insamlande af *Vexter, Frön och Conchylier*, kommer att företaga genom olika delar af Södra Europa.

Aktierna fördelas i *hela* à 100 R:dr B:ko, *halfva* a 50 d:o och *fjerdedels* à 25 d:o.

Hvarje *hel* aktie erhåller i 1) *torkade Vexter*: en samling af *minst* 1200 extra-skandinaviska, fanerogama arter, i fullständiga, väl konserverade och med namn- och lokal-etiketter försedda exemplar, samt dessutom ett obestämdt antal kryptogamer; i 2) *Frön* och 3) *Conchylier*: samlingar af allt hvad derutaf under resan anträffas. *Half* och *fjerdedels* aktie erhåller samlingar af motsvarande värde, beräknadt efter grunden för *hel* aktie.

Resan anträdes i höst, och är ämnad utsträckas till alla Södra Europas hufvudländer: *Italien* med *Alperna, Grekland, Södra Frankrike, Spanien* och *Portugal*.

Hvarje deltagare eger att, efter eget val, vid tecknandet bestämma sig för samlingar från *alla* dessa länder eller föredragesvis från *några* *vissa* deraf, äfvensom (hvad vexter och frön beträffar) för allmännare samlingar, eller för mera speciella af *vissa* familjer o. s. v.

Samlingarna blifva, allt efter aktie-egarnes olika önskan, antingen hemsända (mot frakt-omkostnadernas erläggande), och det antingen till hvar en särskildt, efter upgifven adress, eller till *ett* ställe för att sedan spridas, eller ock blifva de af den resande hemförda.

De, hvilka godhetsfullt behaga befrämja företagets framgång genom förskaffande af så många aktie-bidrag som möjligt, erhålla gratis-samlingar af hvilken afdelning som helst.

Slutligen får jag anhålla att de tecknade bidragen benäget insändas till undertecknad uti rekommenderade bref och så snart som möjligt, efter nedanstående adress.

Stockholm den 26 Juni 1843.

C. F. Nyman,
Med. Ph. Cand.

(Adr. Stockholm, Ladugårdslands Skeppargata, N:o 8.)

☞ Lista till anteckning är att tillgå hos Utg. af Bot. Notiser.

LUND, tryckt uti Lundbergiska Boktryckeriet, 1843.